

Interview med Thomas Bolander, professor i kunstig intelligens DTU

Fra Dynamo DTU Nr. 76 2024

Hvor befinder vi os i udviklingen af kunstig intelligens?

Vi er kommet til et sted, hvor vi kan bygge kunstig intelligens-modeller, som er helt ufattelig store og kan en hel masse, men vi har på ingen måder nået loftet, måske snarere tværtimod. Hvis jeg skal komme med et bud, er vi nok kun lige i begyndelsen.

Kunstig intelligens er gået fra at være en lidt sjov science fiction-ting, som for mange virkede urealistisk, til noget, de fleste mennesker nu må forholde sig til. Alligevel er potentialet af kunstig intelligens så stort, at vi slet ikke kan begribe omfanget af det. Det er lidt som en schweizerkniv, man ikke kan se enden på, fordi den bare bliver ved med at få nye typer værktøjer, som vi skal lære at bruge og forstå.

Hvad har skabt den massive opmærksomhed?

ChatGPT har jo taget verden med storm. Man har længe kendt til

lignende fra f.eks. Apples Siri, der siden 2011 har fungeret som en personlig assistent, men som måske var knap så imponerende i starten. Nu er vi kommet til et sted, hvor der er udviklet nogle modeller, som er meget større og bedre. Lige nu kan man tale om, at kunstig intelligens er blevet en trend, som selv dronningen taler om i sin nytårstale. Det er, fordi vi har fået et værktøj som ChatGPT, der er så godt, at vi alle må forholde os til det.

Hvilken betydning har det, at udviklingen især drives af private virksomheder?

Det har helt klart både sine fordele og ulemper. Hvis ikke private virksomheder som OpenAI (som står bag ChatGPT, red.) og Google havde lagt så mange ressourcer i at udvikle de her kunstig intelligens-modeller, så var vi nok ikke nået så langt, som vi er i dag, og så havde vi måske ikke fundet ud af, hvor stort et potentiale kunstig intelligens har. Det er helt klart et

ressourcespørgsmål, hvor det handler om penge og mulighed for at teste sine teknologier i stor skala.

Omvendt opstår der selvfølgelig også nogle bekymringer om, hvad det er for nogle virksomheder, der udvikler de her teknologier. Om de ønsker at udvikle for vores fælles bedste, eller om det bliver et pengespørgsmål, hvor de må gå på kompromis med, hvad der vil være moralsk rigtigt. Derfor kan der være en bekymring om, at udviklingen går så hurtigt, at vi som samfund ikke kan nå at følge med og tilpasse udviklingen. Det bliver et spørgsmål om regulering og at sikre, at man udvikler nogle teknologier, der gavner os.

Hvordan skal vi så regulere den massive udvikling?

Politik og reguleringer halser nogle gange lidt bagud, fordi udviklingen går så stærkt. Det sker, at teknologien når at gøre skade, inden man bliver opmærksom på problemet. Man skal tænke på, at kunstig intelligens er en

meget kompliceret teknologi med nærmest uendeligt mange lag. Vi ved ikke nødvendigvis, hvad vi har med at gøre, når vi snakker kunstig intelligens, og vi kender egentlig heller ikke dets begrænsninger.

Så vi har en teknologi, som er i konstant udvikling, og som ikke har en klar afgrænsning på, hvad vi kan bruge den til. Derfor bliver vi nødt til at stille ret høje krav til os selv, når det handler om regulering af kunstig intelligens. Hvis en algoritme gør, at en model f.eks. er racistisk eller sexistisk, så er der nogle mangler i modellen, og så må vi trække den tilbage og revurdere den. Fordi det hele er så nyt, er der mange børnesygdomme, og derfor er det også vigtigt, vi presser på og får udviklet nogle nye teknologier, så vi kan slippe af med børnesygdommene.

Det kan sammenlignes med opfindelsen af bilen. Hvis vi siger, at bilen ikke havde nogen side- og bakspejle, da den kom på markedet, og der derfor skete en masse ulykker, når folk bakkede eller skiftede vognbane, så er der to veje, vi kan gå: Vi kan regulere og sige, at det er forbudt at skifte vognbane, og man ikke må bakke, eller vi kan opfinde side- og bakspejlet. Vi bliver nok nødt til at gøre begge dele, når det handler om kunstig intelligens.

Hvordan ser det ud om fem-ti år?

Det er et lidt unfair spørgsmål. For ti år siden tror jeg ikke, mange havde forudset en teknologi som ChatGPT, og dem, der havde, havde måske også forudset en masse andre ting, som ikke er blevet til noget.

Jeg tror dog, at idéen om en computer som din personlige assistent, der kan interagere på menneskelige

vilkår, er et område, som vil fortsætte sin markante udvikling. Nu, når der er kommet mere fokus på kunstig intelligens end nogensinde før, går udviklingen også hurtigere end nogensinde.

Derfor er der måske nogle teknologier, som man ellers havde forestillet sig ville have en meget længere tids-horisont, som vil blive klar langt hurtigere end forventet. Det kan f.eks. kun være et spørgsmål om tid, før vi får den her husholdningsrobot, der skal løse de praktiske opgaver i hjemmet.

Det har hele tiden været drømmen, og det er her, hvor kunstig intelligens adskiller sig fra andre teknologier. Hvor en opvaskemaskine f.eks. kun kan tage din opvask, så vil din husholdningsrobot bl.a. også kunne støvsuge og lave mad. Om det så bliver om fem, ti eller tyve år, den kommer, er svært at sige.

Nogle gange bliver man overrasket over, hvor komplicerede teknologier viser sig at være. Selvom de måske virker godt i afgrænsede områder – f.eks. lagerrobotter hos Amazon – er det meget mere kompliceret at skulle fungere i en større skala blandt mennesker. Så man må ikke undervurdere kompleksiteten i at skulle implementere teknologien ude i den virkelige verden, hvor den skal forstå mennesker og være i overensstemmelse med menneskelige normer. Men kunstig intelligens kommer helt sikkert til at blive noget, vi værner os til, på samme måde som vi har gjort det med bilen og computeren.